

Informace
k návrhu Zastupitelstva Ústeckého kraje na vydání novelizace zákonné úpravy
postupu proti narušování veřejného pořádku či soužití lidí a trestání opakovaných
krádeží a drobných výtržností jako trestného činu
(vydání zákona, kterým se mění trestní zákoník a zákon o přestupcích)

Jedním z problémů, který podstatným způsobem přizívuje extremistické nálady v některých regionech, je neschopnost efektivně zakročovat proti občanům, kteří opakovaně obtěžují své spoluobčany neustálým pácháním drobných přestupků, drobnými výtržnostmi, krádežemi, násilnostmi, narušováním nočního klidu, atd.

Základním cílem celé navrhované úpravy proto je efektivněji reagovat na opakovanou drobnou kriminalitu, která podstatným způsobem narušuje veřejný pořádek a soužití občanů, ale není přitom řešitelná jako pokračování v trestném činu dle platné právní úpravy. K dosažení tohoto cíle je nutná změna trestního zákoníku a zavedení evidence některých přestupků.

Opodstatněnost předloženého návrhu vyplývá z toho, že velká část těchto přestupků nezíská podle platné právní úpravy nikdy charakter trestného činu. Postih opakovaného páchání přestupků tak není spojen s žádnou podstatnou sankcí pro přestupce, přestupky často zůstávají neprojednány a sankce za ně není odstrašující. Z praxe přitom známe mnoho případů, kdy pachatelé opakovaně páchají přestupky (např. krádeže se škodou nižší než 5000 Kč, přestupky proti občanskému soužití apod.). V posledních letech byly zaznamenány případy, kdy takto stupňované protiprávní jednání, za které byl jeho pachatel opakovaně postihován v přestupkovém řízení, vyvrcholilo spácháním násilného trestného činu s tragickými následky (všeobecně známý byl např. případ Pacovský v roce 2003 v jihočeských Litvínovicích).

Vhodnou možností jak tuto situaci řešit, je upravit opakované páchání stejného přestupku jako trestný čin, čímž by bylo možno spravedlivěji potrestat pachatele pomocí trestních sankcí, které poskytuje trestní zákoník, jehož sankce mají výrazně odrazující účinek.

V návrhu na změnu trestního zákoníku je upraveno následující:

1. Zavádí se trestnost opakovaného spáchání přestupku krádeže.
2. Zavádí se trestnost opakovaného obtěžování spoluobčanů drobným narušováním soužití v rozhodném čase 3 po sobě jdoucích let.
3. Zavádí se trestnost opakovaného porušení veřejného pořádku v rozhodném čase 3 po sobě jdoucích let.

Předpokladem pro navrhované řešení je nutnost zavedení evidence vybraných přestupků. Vzhledem k tomu, že dosud nebyly ústřední správní úřady schopny navrhnout uspokojivé řešení, a s ohledem na obavy, že by návrh nemusel být obecně přijatelný, což by mohlo zbrzdit proces přijetí návrhu změn zákonů, je předmětem našeho návrhu pouze řešení provizorní. Do zavedení celostátního registru přestupků navrhujeme, aby se všechny rozhodnutí o přestupcích zasílaly na obecní úřad místa trvalého pobytu přestupce, kde budou k dotazu dostupná všem orgánům rozhodujícím o přestupcích a orgánům činným v trestním řízení.

Že zpracovaný návrh změny uvedených zákonů je aktuální svědčí i přístup čelních vládních představitelů k řešení současných problémů ve Šluknovském výběžku. O nutnosti vytvořit registr přestupků po setkání s představiteli Svazu měst a obcí hovořil i premiér Nečas. Při existenci registru přestupků by bylo možné zjistit, kdo je opakovaně páchá v různých městech uvedl předseda vlády. Dodal, že za určitých okolností by pak opakovaný přestupek mohl být hodnocen jako trestný čin a případně postížen alternativním trestem. Problémům, jako jsou nyní na Šluknovsku, chce vláda předcházet zpřísněním postihů přestupků.

Průběžné informace:

- Návrhy zákonů byly schváleny Zastupitelstvem Ústeckého kraje dne 7. září 2011.
- Ústecký kraj dne 19. září 2011 odeslal návrhy v prvních třech oblastech do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR.
- Vláda vyjádřila dne 19. října 2011 nesouhlas s Ústeckým balíčkem – vyjádření k připomínkám viz. příloha.